

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Regnum Francorum semper fuit liberum ab alieno imperio. Clodovei dignitas & potestas æqualis Imperatoriæ, ex Avito. Clodoveus

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

Carolo imperium. Novi nominis dignitas Carolo accessit. & auctoritas in Romanos; sed nulla in Francos. Imperij & regni Francie distinctio.

IX. Diviso Francorum decreta à Carolo. Dein à Ludovico. & à tribus ejus filiis.

X. Tres regni Francorum Reges aequo jure. Pares dicti. Explicata epistola Ludovici II. ad Basiliam. Imperatoris titulus non est divisus. Quare petenda non est imperatoria potestas ex hoc capite.

I. COLLATIONE duarum potestatum egregie conficitur regiam equè à Deo institutam fuisse ac spiritualem, & solidam humanarum rerum administrationem illi demandatam. Neque est quòd aliquis ea opinione se implicet, quæ animos quamplurimorum invasit, nempe principatum politicum seu auctoritatem regiam à Deo per insitam naturæ legem mansisse quidem, sed ita ut populo & universitati concederetur primum, & eorum deinde suffragiis in Reges conferretur, qui plenum imperij sui beneficium non Deo tantum sed populis accepto ferre debeant. Quæ sententia libertatem Regum aliquo pacto imminuit, dignitatem violat, factionibus vires subministrat, imò & in ipsas scripturas sacras peccare videtur, quæ Deo imperium uniuscujusque Principis adscribunt. Sanè dubitandum non est quin Regum persona vel suffragiis populorum specialiter eligatur, vel generaliter translato regnandi jure hereditario in aliquam generosam stirpem, natalium sorte in regium culmen assurgat. Sed præterquam quòd & motum animis eligentium Deus inspirat, quò in illa suffragiorum sortitione unum alteri præferant; certum & constantissimum esse debet apud pios & devotos Regum cultores, unicuique Regum potestatem regiam immediate à divino numine conferri.

II. Non me latet vulgatum illud ex Vlpiano & Iustiniano peritum, scilicet Populum Romanum in seipsum omne jus & imperium Augusto lege regia dedisse. Quod ita accipiendum est, ut summam imperij, quæ penes populum erat, populus Augusto cederet: quia pacis intererat, fessà bellis civilibus Republicà, imperium uni deferri, ut unum corpus, unius spiritu regeretur. Cessit ergo populus juri suo, quod in Augustum transcripsit. Sed si verum amamus, & Pauli Apostoli potius quam Iureconsultorum aut Philosophorum verbis sinceram opinionem explicare malimus, pactionem illam Deus ratam habuit, jus vitæ & necis & liberam Reipublicæ administrationem Augusto commisit. Qui Augusto imperium dedit, inquit Augustinus, ipse & Neroni: qui Vespasianis vel patri vel filio sua-

vissimis Imperatoribus, ipse & Demitiano crudelissimo. Eleganter itaque Tertullianus: Inde est Imperator, unde & homo, antequam Imperator; inde potestas illi, unde & spiritus. Nolo ire per omnia veterum scripta, ut rem apud illos certissimam probationibus inde hausitis evincam adversus eas opiniones quæ in Aristotelis officina conflata, magno studio etiam à Christianis arreptæ sunt ut maximum discrimen ex eo capite constitueretur inter potestatem ecclesiasticam & regiam; cum illa ab ipso Christo per munus ordinationis conferatur Episcopis, qui antea suffragiis Cleri & populi sunt electi, hæc autem à populis per suffragia in Principem electum transcribi dicatur. Par enim utrique ex hoc capite reverentia debetur; etsi spiritualis in se dignitate præcellat, & ejus origo conceptis verbis in Evangelio à Christo sancita sit: quia perinde in Reges singulos ac in Episcopos hæc auctoritas à Deo immediatè derivatur.

III. Ab hac sententia discedere Galli nostri grande nefas & piaculum esse putabunt, si venerationem debitam ex ejus professione apud populos Principibus conciliari perpendant, eamque apud majores nostros ex scripturis sacris hausitam constantissimè retentam fuisse. Unde Patres Concilij Parisiensis Ludovicum Imperatorem officij sui graviter admonent, & juris sui cuique reddendi perpetuam voluntatem ab eo exigunt, quòd Imperium suum Deo ipsi non autem decessoribus deberet: Nemo Regum à progenitoribus regnum sibi administrari, sed à Deo veraciter atque humiliter credere debet dari, qui dicit: Meum est consilium & equitas, mea est prudentia, mea est fortitudo: per me Reges regnant, & legum conditores justa decernunt; per me Principes imperant, & potentes justitiam decernunt. Quod autem non ab hominibus, sed à Deo, regnum terrenum tribuitur, Daniel propheta testatur. Tum adductis Danielis & Ieremix testimoniis, addunt: Hi vero qui à progenitoribus sibi succedere regnum terrenum, & non potius à Deo dari putant, illis aptantur quos Dominus per Prophetam improbat, dicens: Ipsi regnaverunt, & non ex me Principes extiterunt, & non cognovi. Ignorare quippe Dei, proculdubio reprobare est. Quapropter quisquis ceteris mortalibus temporaliter imperat, non ab hominibus sed à Deo sibi commissum regnum credat. Multi namque munere divino, multi etiam Dei permisso regnant.

IV. Regni autem Galliarum amplissimi & florentissimi libertatem quisquis prolatis Iuris interpretum testimoniis hodie probare contendit, (quo in genere se cujusdam è nostris olim exercuit industria) non abest à

Tertullian. Apol. c. 30. Vide Iteneum l. 5. advers. Iud. c. 20. Epiph. hæc. 40. Iddor. Pelus. l. 2. ep. 206. Chryl. homil. 23. in ep. ad Rom. Aristot. l. 1. Politic.

Victoria in Releth de Poesl. Civili n. 8. Dico Reges etiam à jure divino & naturali habere potestatem, & non ab ipsa Republica, aut propter ab hominibus. Duvallet de suprem. Rom. Pont. p. 1. q. 1.

Concil. Paris. an. 829. l. 2. c. 5.

Joannes Ferraut de privileg. Regni Francie, Privileg. 1.

Rom. 11. Sap. 6. Dicitur à Demitiano scripta volu, & verum ab aliofina.

L. 1. ff. de Constit. Princ. Vnde Polybium l. 6.

Augst. l. 1. de Civit. Dei c. 21.

ridendo conatu illius Sophistæ, qui lucere Solem magno laterum anhelitu demonstrare laborabat. Attamen quia delicatis quibusdam satisfaciendum est, quorum palato præsentia non sapiunt, nisi rerum antiquarum veluti gustu quodam recreentur, quique persuasum apud se habent veteribus Francorum Principibus summi imperij rationem non constituisse, proferamus Avitum Viennensem Episcopum, Senatorem Romanum, & in Burgundionum regno constitutum, atque adeo à causis adulandi Regibus Francorum alienum. Ille non dubitat Clodoveum, Christianissimi regni fundatorem, recens ad fidem Christianam conversum, cum Romanorum Imperatore Anastasio componere, ejus literas principale oraculum, & Burgundionum Regem Clodovei Militem nuncupare. Respondetis proavis, inquit, quod regnatis in seculo, instituitis posteros, quod regnatis in celo. Gaudet ergo quidem Græcia habere se Principem legis nostræ: sed non jam que tanti muneris dono sola mereatur illustrari, quod non desit & reliquo orbi claritas sua. Siquidem & occiduis partibus in Rege non novo novi jubaris lumen effulgurat. Infrà: In apice rerum omnium gubernacula continent non minus eminet sanctitas quam potestas. Ex qua utique factum est ut dirigi ad vos servi vestri viri illustris Laurentij filium principali oraculo juberetis. Quod apud Dominum meum, sive quidem gentis Regem, sed Militem vestrum, obtinuisse me suggero. Quare mirum non est si & Anastasius veluti participem Imperij Clodoveum salutaverit, missis Consulatus codicillis, chlamyde, & diademate, ut solenne erat Principibus Romanis, cum Reges socios cohonestare vellent, & muneribus susceptis Clodoveus Augusti nomen sumpserit, non contumeliæ Anastasio inferendæ causâ, à quo fœdere & amicitia ornatus erat, sed ut beneficio & communione sacratissimi nominis uteretur.

V. Inde profectum ut Reges Francorum aureum nummum, non Imperatoris Romani, sed sua imagine percussum conflaverint, cum nec Regi Persarum, etsi ceteris Barbarorum Principibus præcelleret, & esset χρυσὸν κέρως, liceret præter argenteos cedere, ut disertè scripsit Procopius. Quare Constantinopolitanis Imperatoribus in usu positum fuisse ut connubia non miscerent cum ceteris peregrinis præter Francos, idque vetitum Constantini Magni sanctissima lege in altari sanctæ Sophiæ descripta, testatur Constantinus Porphyrogeneta. Sed maximè eorum dignitatem commendat Gregorius Magnus his verbis, in epistola

ad Childebertum Francorum Regem data: *Quanto ceteros homines regia dignitas antecedit, tanto ceterarum gentium regna regni vestri culmen excellit. Ex superioribus patet quo fastigio auctoritatis æquè ac dignitatis poterentur Reges Francorum in ipsis regni incubulis. Cujus rei præterea fidem fecerit Gregorius Turonensis, qui solius Dei arbitrio obnoxios esse docet, cum ipsemet Regem Chilpericum alloquens, sic inquit: Si quis de nobis, ô Rex, justitia tramites transcendere voluerit, à te corripitur potest. Si verò tu excesseris, quis te corripies? Loquimur enim tibi. Sed si volueris, audis. Si autem nolueris, quis te damnabit, nisi is qui se pronuntiavit esse justitiam?* Et eadem sententia Remigius Remensis Episcopus solius Dei auspiciis regnum à Clodoveo Rege procurari scripsit literis ad eum Regem datis: *Manet vobis regnum administrandum, & Deo auspice procurandum. Populorum Caput estis, & regimen sustinetis.*

VI. De unoquoque Rege Francorum jactari posset quod Aurelianus ad Theodebertum scripsit, illi generis stemma fidereum esse, eoque maximè majestatem illius niti, quod sit unicus sceptris, multiplex populis, gente varius, solidus regno, diffusus imperio. Quare cum tanto dignitatis splendore & auctoritatis robore Francorum Reges in ipsa prima dynastia commendentur, superfluum videretur in eam quæstionem inquirere quam posterorum immodesta curiositas excitavit, an juribus Imperij hodie Reges nostri in regno potiantur; præcipuè cum regij nominis ratio aliter constare non possit, quàm si summum imperium illi tribuatur; adeo ut ad vitandam invidiam Principes Romani nomen Imperatoris potius quàm Regis olim usurpare maluerint, donec submissa tandem adulatione Reges salutati sunt. Attamen cum à Carolo VII. invictissimo Rege jactatum videam se in regno suo Imperatorem esse, idemque Juvenalis Vrsinum ad commendandam Regum nostrorum auctoritatem temporibus Caroli VI. scriptum reliquerit, non alienum erit à proposito nostro hujus locutionis originem indagare. Eam autem à temporibus Philippi IV. Regis rectè mihi repetere videor; cum disputatione gravi de Clericorum privilegiis accensa, eò processit contentionis æltus, ut Clerici famosa illa Martini & Bulgari disputatione imbuti de supremo Imperatoris in orbem imperio, exciperent privilegia ordini suo ab Imperatoribus concessa, atque adeo à Principibus nulla ratione lædi posse, cum magnum discrimen intercederet inter Fran-

Avitusep. 41.

Greg. Turon. l. 1. c. 19. Ab ea die transiit in Consul & Augustus est appellatus.

Procopius l. 1. de Bello Goth. c. 10. & c. 11. & c. 12. & c. 13. & c. 14. & c. 15. & c. 16. & c. 17. & c. 18. & c. 19. & c. 20. & c. 21. & c. 22. & c. 23. & c. 24. & c. 25. & c. 26. & c. 27. & c. 28. & c. 29. & c. 30. & c. 31. & c. 32. & c. 33. & c. 34. & c. 35. & c. 36. & c. 37. & c. 38. & c. 39. & c. 40. & c. 41. & c. 42. & c. 43. & c. 44. & c. 45. & c. 46. & c. 47. & c. 48. & c. 49. & c. 50. & c. 51. & c. 52. & c. 53. & c. 54. & c. 55. & c. 56. & c. 57. & c. 58. & c. 59. & c. 60. & c. 61. & c. 62. & c. 63. & c. 64. & c. 65. & c. 66. & c. 67. & c. 68. & c. 69. & c. 70. & c. 71. & c. 72. & c. 73. & c. 74. & c. 75. & c. 76. & c. 77. & c. 78. & c. 79. & c. 80. & c. 81. & c. 82. & c. 83. & c. 84. & c. 85. & c. 86. & c. 87. & c. 88. & c. 89. & c. 90. & c. 91. & c. 92. & c. 93. & c. 94. & c. 95. & c. 96. & c. 97. & c. 98. & c. 99. & c. 100.

Constantin. Porphyrogen. de Adm. Imp.

Gregor. Mag. l. 4. c. 19.

Greg. Turon. l. 1. c. 19.

Vide Synonymum de Regibus.

Constantino Caro II VII.